

[Stegger Nielsen.]

før, at 109 Enelærerembeder af 226 Embeder i et bestemt Amt har denne Undervisning. Det, som er det væsentlige i Lovforslaget, er nu at bringe dette Forhold ud af Verden, ved at disse 18 ugentlige Timer sættes op. Problemet er at gøre det under en Form, som naturligvis maa blive ny og afvigende fra den bestaaende, men som Befolkningen vil kendes ved, og saa at bygge denne nye Form op paa et forsvarligt Grundlag. Det er det, der er Problemet for Landsbyskolens Vedkommende sagt i al Korthed. Heroverfor siger Ministerens Forslag 6 480 Timer; det er udregnet paa samme Maade, som jeg har udregnet det ovenfor, men med 962 Timer aarligt pr. Klasse i Stedet for 738; det vil igen sige 23 ugentlige Timer i Stedet for de 18; jeg regner hele Tiden med Gennemsnitstal.

Men saa kommer vi til det, hvorom der er Uenighed. Det er, at Ministeren lægger en Række nye Fag ind i Fagkredsen, Naturhistorie, Gymnastik, Tegning, kvindelig Haandgerning i de yngre Klasser, og for de to sidste Aargange Naturlære, Sløjd og kvindelig Husgerning. Her kommer Uenigheden frem mellem den højtærede Minister og os paa et meget væsentligt Punkt, for herved baandlægger man den Forøgelse, som vi billiger, om ikke just i Tallet — det kan vi forhandle om, men vi billiger Forøgelsen og anerkender, at den tiltrænges i Landsbyskolen. Man baandlægger denne Forøgelse, dette Plus, til nye Ting, og saa bliver der ikke noget til de gamle. Det kan vi ikke billige. Vi vilde hellere have det som et Baade-Og, og her er der en meget vigtig Divergens mellem os. Erhvervslivet fremkom for nogle Aar siden med Krav om, at den danske Folkeskoles Elever skulde staa noget bedre udrustede rent elementært, naar de traadte ind i Erhvervslivet. Nu underkender jeg ikke Betydningen af de nye Fag, Sløjd og kvindelig Husgerning; jeg kan sige med det samme, at jeg ønsker Naturhistorien ført ind i Folkeskolen, deri er jeg enig med Ministeren. Ogsaa Gymnastik og Haandgerning, der nu ligger udenfor, og som for Gymnastikkens Vedkommende frister en kummerlig Tilværelse, ønsker jeg lagt inden for det lovpligtige Timetal, som Lærerne har om Ugen. Men naar Erhvervslivet fremsatte sit Krav om Ungdommens bedre Udrustning, var det ikke Sløjd, Erhvervslivet tænkte paa, heller ikke kvindelig Husgerning; det var ikke Naturhistorie og heller ikke Tegning, for de havde ikke Tid til at sidde og tegne der. Det var Dansk, det var Regning, og det var Skrivning. Det var

det, Erhvervslivets Folk spurgte om. Det er Færdighedsfagene, der her er Tale om, og det er dem, vi anser for det fundamentale i Folkeskolens Fagkreds.

Vi ønsker derfor, at af det forøgede Timetal skal i alt Fald Broderparten gaa til de gamle Færdighedsfag — skal vi kalde dem saaledes —, og saa ser vi, hvad vi yderligere kan byde af det nye; i øvrigt aabner vi saa Mulighed for til enhver Tid, at de, der vil have mere endnu med, skal have Adgang til det mod tilsvarende Forøgelse af Timetallet. Det vil altsaa sige, for at der ingen Misforstaaelse skal være, at med al Respekt og Sympati over for de nye Fag, ogsaa Sløjd — jeg er i al Beskedenhed bemærket selv uddannet som Sløjdlærer og holder meget af dette Fag — og kvindelig Husgerning, ønsker vi dem ikke som obligatoriske, men som frivillige Fag, men vi ønsker Rummelighed i den nye Skoleordning, saa at de kan indføres, hvor man maatte ønske det, mod en tilsvarende Forøgelse af Timetallet. Broderparten af det lovfæstede øgede Minimumstimetal bør imidlertid gaa til de gamle Færdighedsfag: Dansk, Regning og Skrivning.

Det er en Sag, som ligger mig stærkt paa Sinde; den Reform, vi her skaber, skal muligvis staa i mange, mange Aar og præge den kommende Slægt. Det er en Sag af meget stor Betydning, og her vil jeg da ud fra min personlige Erfaring nævne, hvad det var, jeg manglede, da jeg var Enelærer dernede i Midtjylland i den lykkelige Kreds, hvor jeg havde min Gerning for Aar tilbage. Det var mere Tid, f. Eks. til skriftlig Dansk, Tid til at lærer Børnene den frie Stilskrivning, for det var der ikke Tid til, og det skulde have været Slutstenen paa Arbejdet med skriftlig Dansk. Det viser, at vi med det øgede Timetal først og fremmest bør begunstige Færdighedsfagene Dansk, Skrivning og Regning.

I § 22 omtales Muligheden for at danne enklasede Skoler, hvor der er et mindre Børnetal, og jeg kan heller ikke undlade at sige, at en saadan Skole kan med en dygtig Lærer være en meget god Skole, hvor der er to særskilte Undervisningstimer for større og for mindre Børn og fælles Timer for Resten. Jeg har igennem Samtaler med en anerkendt Skolemand, Amtsskolekonsulent Nicolaj Svendsen, Tønder, hørt, at denne Skoleform er overordentlig brugbar, og at den er meget brugt i Tønder Amt. Jeg hilser derfor med Glæde, at denne Adgang gives, som det er gjort i § 22; hvor Børnetallet ikke overstiger 24, kan Børnene samles i een Klasse.